

Информация за българските будители

Паусий Хилендарски (1722–1773)

Паусий е монах, който живял в Хилендарския манастир на Света гора. Там той видял колко малко знаят българите за своето минало и колко често се срамуват от това, че са българи. Това го натъжило и му дало сили да се заеме със сериозна и важна задача – да напише книга, която да върне на народа му гордостта и вярата.

През 1762 година Паусий завършва „История славянобългарска“. В нея той разказва за българските царе, за светците и за героите, които са направили България силна и уважавана в миналото. Книгата е написана на гостъпен език, за да я разбере всеки. В нея Паусий напомня: „О неразумни и юроге! Защо се срамуваш да се наречеш българин?“ С тези думи той призовава сънародниците си да се гордеят със своя народ.

„История славянобългарска“ не е просто книга – тя е начало на ново време, когато българите започват да се пробуждат за своята култура и свобода. Паусий не живял богат и щастлив живот, но делото му е толкова силно, че и днес го наричаме „първия будител“.

Въпроси:

Къде е написал своята книга Паусий?

Информация за българските будители

Как се нарича книгата и кога е завършена?

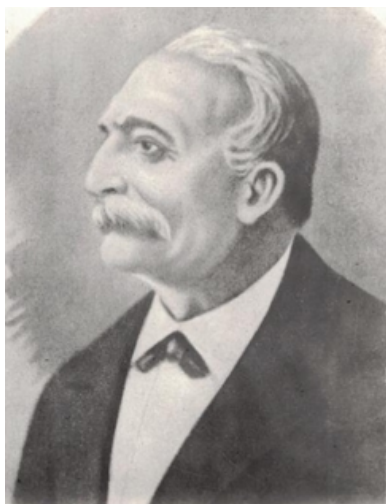
Какво иска Паусий да кажат хората за себе си като българи?

Защо според вас Паусий Хилендарски е народен будител?

Нарисувайте тематична рисунка, свързана с този народен будител.

Информация за българските будители

Петър Берон (1799–1871)

Петър Берон е роден в Котел и още като дете проявил любознателност и желание за знание. Завършил училище в родния си град, а после учил в чужбина. Но най-важното му дело е свързано с българското образование.

През 1824 година той написва и издава първия български учебник – „Буквар с различни поучения“, по-късно наречен „Рибен буквар“ заради изображението на кит върху една от страниците. Този буквар бил не просто книга за

четене и писане. В него имало уроци по смятане, природознание, здраве и добри обноски. С този учебник Берон показал, че българските деца могат да учат също толкова добре, колкото и децата в Европа.

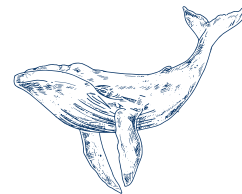
Хиляди българчета започнали образованието си именно с неговата книга. По-късно Петър Берон пътувал много, учил медицина, писал научни трудове и дори създавал свои идеи за устройството на света. Въпреки че живял далеч от България, той никога не забравил родината си и мечтаел тя да бъде свободна и просветена. Днес го помним като човек, който е сложил началото на новото българско училище.

Въпроси:

Как се казва първият учебник, който Петър Берон написва?

Защо го наричаме „Рибен буквар“?

Информация за българските будители

С какво този учебник е помогнал на българските деца?

Защо според вас Петър Берон е народен будител?

Нарисувайте тематична рисунка, свързана с този народен будител.

Информация за българските будители

Софроний Врачански (1739–1813)

Софроний Врачански, чието истинско име е Стойко Владиславов, е свещеник, учител и писател. Той бил един от първите, които разбрали значението на труда на Паусий Хилендарски. Софроний преписал на ръка „История славянобългарска“, за да може повече хора да я четат и да се вдъхновяват от нея. Но делото му не спира дотук. Той написал и свои книги, в които събирал поучителни слова и разкази за живота на християните. Неговата книга „Неделник“ била първата печатна книга на новобългарски език. Чрез нея Софроний искал да помогне на хората да живеят по-добре, да бъдат добри, честни и единни. Освен писател и духовник, той бил и обществен деец – участвал в подготовката на народни събрания и защитавал интересите на българите пред турските власти. Софроний преживял тежки времена, включително преследвания и изгнание, но никога не се отказал от мисията си да „буди“ народа със слово и пример. Затова го наричаме вторият голям будител след Паусий.

Въпроси:

Какво е истинското име на Софроний Врачански?

Коя книга на Паусий преписва и защо?

Информация за българските будители

Каква е първата печатна книга на новобългарски език?

Защо според вас Софроний Врачански е народен будител?

Нарисувайте тематична рисунка, свързана с този народен будител.